

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4041/2023
12.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Зорана Хадића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Патрић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља Бела Црква, са седиштем у Белој Цркви, чији је пуномоћник Ненад Гуцуљ, адвокат из ..., ради поништаја решења и утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 603/23 од 18.05.2023. године, у седници већа одржаној 12.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 603/23 од 18.05.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу, Судска јединица Бела Црква П1 123/21 од 15.11.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се поништи решење о престанку радног односа тужиле донетог од стране туженог под бројем ../2021 од 20.05.2021. године, као и да се утврди да је тужила засновала радни однос на неодређено време код туженог, те да се обавезе тужени да тужили врати радни однос и рад и распореди на послове ... техничара или на послове који одговарају стручног спреми, знању, способностима, радном искуству или потребама процеса рада тужене. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да туженој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 88.500,00 динара са законском затезном каматом од дана доношења пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 603/23 од 18.05.2023. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиле да се поништи решење о престанку радног односа тужиле донето од стране туженог под бројем ../2021 од 20.05.2021. године, као и да се утврди да је тужила засновала радни однос на неодређено време код туженог и

обавезе тужени да тужиљу врати у радни однос и рад, а жалба тужиље је у том делу одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке и тужба тужиље у делу којим је тражила да се обавезе тужени да је распореди на послове ... техничара или на послове који одговарају стручној спреми, знању, способностима и радном искуству тужиље или потребама процеса рада туженог, је одбачена. Ставом трећим изреке, потврђено је решење о трошковима поступка садржано у делу става другог изреке првостепене пресуде којим је тужилца обавезана на исплату износа од 88.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и жалба тужиље у том делу одбијена као неоснована, док је у преосталом делу исто решење преиначено и одбијен као неоснован захтев туженог за исплату законске затезне камате на досуђени износ трошкова праничног поступка од дана правноснажности до дана извршности пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијени су као неосновани захтеви тужиље и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23) Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревизијским наводима да је побијана пресуда заснована на нејасним и непрецизним разлозима указује се на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП која не представља ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била у радном односу код туженог на одређено време на основу уговора о раду бр. ../15 од 14.09.2015. године, на пословима ... техничара, почев од 14.09.2015. године до 30.11.2015. године, због повећаног обима посла. Између тужиље и туженог је сукцесивно закључено више уговора о раду и то од 10.12.2015. до 01.06.2017. године. Сви наведени уговори о раду закључени су на одређено време због повећаног обима посла и односили су се на исте послове ... техничара, које послове је тужилца обављала без иједног дана прекида, укупно 25 месеци и 16 дана. Након тога, закључен је анекс II уговора о раду бр. ../2017 којим се почев од 01.11.2017. године мењају одредбе уговора о раду погледу радног места, тако да тужилца наставља да ради на одређено време, сада на радном месту Након тога је сукцесивно закључено више уговора о раду због повећаног обима посла који се односе на рад тужиље као ... на ... и то почев од уговора о раду број ../17 од 26.12.2017. године до уговора о раду број ../19 од 28.06.2019. године. Анексом I уговора о раду број ../2019 од 30.09.2019. године измењен је уговор о раду број ../19 од 28.06.2019. године, тако да је тужилца засновала радни однос на одређено време у трајању до истека права по основу материнства, породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, као и за дане припадајућег годишњег одмора. Решењем туженог број ../2021 од 20.05.2021. године, тужилца запосленој на пословима ... на ..., престало је

радно ангажовање код туженог дана 20.05.2021. године, због истека рока за који је продужен радни однос на одређено време до истека права по основу материнства, породичног одсуства, одсуства ради неге детета и припадајућег годишњег одмора. Код тужене у спорном периоду није био расписан конкурс за запошљавање на пословима које је обављала тужилја, јер је тужени ограничен у погледу запошљавања кадровским планом туженог. Дана 26.03.2020. године донета је наредба о пријему у радни однос на неодређено време здравствених радника (доктора медицине и медицинских сестара – техничара) по хитном поступку. Тужилја није примљена по наведеном хитном поступку, јер је тужилја струковни ... техничар.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев, закључујући да нису испуњени законски услови прописани одредбама члана 37. и 175. Закона о раду да би се утврдио преображај радног односа из радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, да се утврди да је незаконито решење о отказу уговора о раду и да се обавезе тужени да тужилју врати на рад. У односу на део тужбеног захтева тужилје за распоређивање на послове ... техничара или послове који одговарају стручној спреми, знању, способностима и радном искуству тужилје или потребама процеса рада туженог, другостепени суд је у овом делу укинуо првостепену пресуду и тужбу одбацио с обзиром да није у надлежности суда да врши распоређивање запослених.

По оцени Врховног суда нису основани наводи тужилје у ревизији да је материјално право погрешно примењено.

Одредбом члана 37. Закона о раду прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став један), а да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став два). Одредбом става 6. истог члана прописано је да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен сматра се да је радни однос заснован на неодређено време. Према одредби члана 175. став 1. тачка 1. Закона о раду радни однос престаје истеком рока за које је заснован.

Одредбом члана 27е став 34. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/09 ... 149/20) прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Изузетно од става 34. овог члана радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Ставом 36. истог члана прописано је да укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске задруге и по другим основима код корисника јавних средстава не може бити већи од 10% укупног броја запослених, уз изузетак да због повећаног обима посла број ангажованих лица може бити већи од 10% од укупног броја запослених на предлог

надлежног министарства уз сагласност тела Владе, односно на предлог другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Према члану 105. Закона о буџетском систему, ако се одредбе других закона, односно прописа у супротности са тим законом, примењују се одредбе тог закона.

Код изложеног, одредбе Закона о буџетском систему којима је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места код корисника јавних средстава имају карактер одредби посебног закона. Тужени је корисник јавних средстава, тако да су забраном новог запошљавања, односно заснивања радног односа мимо претходно прибављене сагласности надлежног органа односи на њега, па тужиља није могла засновати радни однос на неодређено време из разлога наведених у образложењу пресуде нижестепених судова јер није доказано постојање чињенице битне за остварење изузетка од ове забране предвиђене чланом 27е став 34. Закона о буџетском систему.

Тужиља у ревизији понавља наводе о постојању фактичког рада код туженог без закљученог уговора о раду, које је другостепени суд ценио и овако дате разлоге које неће понављати прихвата и овај суд.

Из напред наведених разлога, а на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у изреци.

Захтев туженог за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију је одбијен јер наведени трошкови нису били потребни за одлучивање о ревизији.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић